

Metodický pokyn starosty SH ČMS

Postup organizačních jednotek SH ČMS při pořízení historického praporu.

Úvod

Spolkový prapor je v historickém vývoji zájmových hnutí znamením sounáležitosti. Je symbolem, který sjednocuje. Zároveň je také symbolem, který reprezentuje skupinu svých nositelů. Stejně je tomu tak i v hasičském hnutí.

Historické hasičské prapory jsou vzácnými doklady doby, kdy byly pořízeny a současně hodnotným dědictvím pro následné generace hasičů.

V současnosti by měli hasiči při pořizování praporu přihlížet k výše uvedeným skutečnostem a postupovat zcela zodpovědně. Měli by proto dbát nejen o co nejlepší kvalitu materiálu a výrobního zpracování, ale i o odpovídající užití symboliky a její výtvarné zpracování.

Rozměry praporu

Zakládací listina symbolů SH ČMS nestanovuje jednotnou velikost listu praporu. Nejčastěji je užíván obdélníkový tvar (poměr stran 3:2). Doporučují se rozměry 150 x 100 cm.

Symbolika a výtvarné zpracování praporu

V minulosti užitá symbolika a její výtvarné zpracování odpovídala dobovému cítění a zvyklostem a nebyla svázána jednotným předpisem. Na historických praporech se lze nejčastěji setkat s hasičským znakem v podobě odpovídající době vzniku, vyobrazením svatého Floriána, ale i dalších světců, znakem města či obce, ve které sbor působil. Objevují se i další motivy, jako významné budovy obce, různé hasičské náčiní, stylizované lipové ratolesti apod. Důležitou součástí praporů tvořily nápisy a opisy. Téměř samozřejmostí bývá název příslušného sboru, někdy i s uvedením roku založení sboru, případně žehnání praporu. Setkáme se také s různými hesly např.: „BLIŽNÍMU K OCHRANĚ. VLASTI K OBRANĚ“; „NA POMOC BLIŽNÍMU A VLASTI“; „PLAMENŮM BRAŇ. BLIŽNÍHO CHRAŇ!“; „BOHU K OSLAVĚ. BLIŽNÍMU K OCHRANĚ“; „BLIŽNÍMU K OCHRANĚ - VLASTI K OSLAVĚ“; „VLASTI ZDAR – OHNI ZMAR“

Zakládací listina symbolů SH ČMS stanovuje, že „prapory vznikají na základě návrhu té které organizační jednotky“.

Doporučuje se zvolit symboliku praporu tak, aby jasně hovořila o té které organizační jednotce (o místě, ve kterém působí, o její činnosti, o její příslušnosti ke sdružení, o kořenech, ke kterým se hlásí).

Doporučuje se jednu stranu listu praporu věnovat odkazu na příslušnost k hasičskému hnutí. Lze užít například oficiálního znaku SH ČMS. V takovém případě Zakládací listina

symbolů stanovuje, že používaná symbolika SH ČMS musí odpovídat schváleným symbolům sdružení. V některých případech se užívá kombinace hasičské a obecní symboliky.

Druhá strana listu praporu může být věnována vyobrazení svatého Floriána, ztvárnění motivů typických pro dané město či obec-např. historická dominantní budova (kostel, kaplička, zámek apod.). Lze užít např. i vyobrazení historické či současné techniky, různé rostlinné a jiné stylizované motivy.

Symbolické a heraldické motivy je vhodné doplnit nápisy a opisy. Např.: oficiálním názvem organizační jednotky, rokem jejího založení (pozor na jistotu v dataci), rokem pořízení praporu, různými modifikacemi historického hesla „BOHU KE CTI, BLIŽNÍMU KU POMOCI“ (viz výše), popřípadě jiným vhodným heslem.

Je třeba pamatovat na to, že **lícní i rubová strana praporu tvoří jeden celek**. Měly by se proto vhodně doplňovat a korespondovat spolu.

Užití symbolice na praporu a návrhu jejího výtvarného zpracování se doporučuje věnovat mimořádnou pozornost. Heraldickou náplň (symboliku) praporu je vhodné konzultovat s odborníkem (je možno se obrátit např. na Státní okresní archivy, regionální muzea nebo Centrum hasičského hnutí Příbryslav). Výtvarné zpracování je nejlépe zadat profesionálnímu grafikovi či výtvarníkovi, nebo alespoň vytvářet návrh svépomocí pod odborným dohledem.

Pozor, nedoporučuje se při výtvarném zpracování používat motivy, které by vážnost praporu jako spolkové symboliky mohly znevážit (necitlivá volba námětů i barev, ale např. i případné karikaturní motivy apod.)

Materiál na výrobu praporu

Doporučuje se prapory na rozdíl od vlajek vyrábět z hmotnějších a kvalitnějších tkanin a symboly vyšívat, nebo zvolit techniku aplikace (našívání).

Závěrečná ustanovení

Metodický pokyn SH ČMS nabývá platnosti dnem s chválením výkonným výborem SH ČMS.

V Praze dne 25. 3. 2010

Ing. Karel Richter v.r.
Starosta SH ČMS